

Antje Krause | Wilhelm Bauer

A photograph of a person's hand holding a small, speckled chicken in a garden. The person is wearing a white t-shirt and blue jeans. The chicken has a red comb and is looking towards the left. The background is a blurred garden with green foliage and yellow flowers.

Domáci chov slepice

Nejlepší plemena
pro malé zahrady

C P R E S S

Domáci chov slepic

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.cpress.cz

www.albatrosmedia.cz

Antje Krause | Wilhelm Bauer

Domáci chov slepic – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

Antje Krause | Wilhelm Bauer

Domáci chov slepice

Nejlepší plemena
pro malé zahrady

C PRESS

Obsah

Co by měl chovatel vědět 6

Chci slepice! 8

To bude má slepice 10

Jak si pořídit slepice 16

Vítejte u nás doma 17

Na sluníčku 26

Krmení a péče 30

Lakenfeldka

Kterou vybrat... 38

Amrokska	40
Antverpský vousáč	42
Araukana	46
Augsburská slepice	48
Bantamka	50
Bílefeldská rodobarvá slepice	52
Brahmánka	54
Japonka čabo	58
Faverolka německá zdrobnělá	62
Rousná slepice zakrslá	64
Fríská slepice	68
Hamburčanka	70
Holandská chocholatá slepice	72
Vlaška – italka	74
Krátkonožka	78
Lakenfeldka	80

Leghornka	82
Maranska	84
Novoanglická bojovnice zdrobnělá	86
Hempšírka	88
Rodajlendka	92
Sebritka	94
Hedvábnička	96
Kastiliánka – španělka	100
Kadeřavá slepice	102
Sultánka	104
Sundhajmská slepice	108
Duryňský vousáč	110
Velsumka	114
Vestfálská nosná slepice	116
Kočinka	118
Vyandotka zdrobnělá	122

Informace

Abecední rejstřík názvů	126
Najdete na webu	127

Slepice jsou úžasné!

Se slepicemi jsem vyrostl. Můj dědeček vždycky nějaké měl, a tak jsem dostával čerstvá vejce ze zdravého chovu. Teprve když dědeček musel kvůli nemoci upustit od své milované záliby, začal jsem se zabývat okolnostmi průmyslové „výroby“ slepic a vajec. Okamžitě jsem měl jasno: hned jak mi to okolnosti dovolí, pořídím si vlastní slepice! A tak se také stalo. Pěkné je, že chovám slepice na stejném místě jako můj dědeček. Tradice žije dál, i když ne všechno dělám stejně jako on. Stále se učím, nejvíc pozorováním zvířat. Ani by mě nenapadlo poříditi si pouze jednu slepici, ale každý den mě hřeje u srdce pohled na těch mých pět „děvčat“ batolících se radostně po svém výběhu. Je to neuvěřitelné, jak se jejich osobnosti od sebe liší – vzhledem, i povahou. V jednom kurníku je celý vesmír!

Dobře si pamatuji na své chovatelské začátky: otázky, otázky a zase jen otázky. Chtěl jsem hned všechno vědět. Vypptával jsem se svého milého spoluautora a přítele Wilhelma Bauera (i mého dědečka) na všechno možné i nemožné. Kdybych za každou jejich odpověď na mé dotěrné otázky, která zněla: „Na to přijdeš rozumem.“, dostal jedno euro, pokrylo by to výdaje za má první kuřata. I v této knize odkazujeme stále na zdravý rozum, protože to je mnohdy ta nejlepší rada, kterou můžeme dát. Když máme základní znalosti, bdělé oči a respekt k živým bytostem, nemůžeme pochybit.

Právě tato kniha pro vás může být příručkou se základními vědomostmi potřebnými k chovu slepic. Pokusili jsme se představit vám plemena – i některé méně obvyklé exempláře –, jejichž chov lehce zvládne i začátečník. Chceme vás povzbudit, abyste se bez obav rozhodli pro tyto úžasné a „tvrdě pracující“ ptáky. Protože slepice jsou zkrátka úžasné!

*Forverka s maranskou
v pozadí*

Antje Krause

„Slepice teď frčí!“

Jak jsem byl šťastný, když jsem toto rčení slyšel z úst 15letého chlapce! Jsem středoškolský učitel a můj student tato slova pronesl před novými spolužáky, kteří se velmi divili, že máme školní slepice. Ano, naše škola má slepice! Kdyby mi toto někdo řekl v mých 15 letech, kdy jsem začal chovat liliputky, asi bych mu stěží uvěřil. Jak je dobře, že už je to jinak.

Zatímco se můj student při každodenní péči těší ze školních slepic, spolužáci ho pozorují a možná se i podivují nad jeho chováním a já vidím, že láska ke slepicím se šíří dál. Zabývám se chovem standardních zakrslých plemen a snažím se je zdokonalovat co do tvarů, jejich osobitých barevných nuancí a v neposlední řadě i jejich specifických plemenných rysů. Chov slepic se mi stal nejmilejší zábavou.

Mně osobně se týká i otázka zabíjení slepic, protože je pěstuji i na maso. Mé slepice jsou tedy nejen domácí, ale i užítková zvířata. Dodávám, že nezřídka musím tuto metodu ospravedlňovat. Pro mě je důležité toto úzké soužití i to, že do veškerého dění se zapojuje celá rodina. I pro naše děti je úplně normální, že slepice jsou nejen k chovu, ale i k jídlu. Snad má tento můj přístup ke slepicím kořeny už v mém dětství. Vůbec jsme se nezaobírali skutečností, že babička zabila kohouta, a dokonce bylo samozřejmé, že jsme byli při tom. Každému bych radil, aby se touto otázkou aspoň zabýval. Může se stát, že slepice už tolik nenese (nebo vysedí kuřátka a je jich tolik, že nevíme co s nimi), a už je to tady. Ale to je moje cesta. Vy si musíte najít svou.

A teď je už čas na to, abyste se s námi pohroužili do světa slepic! Hledejte tu „svou“ slepici, a až ji najdete, dozvíte se snadno to nejdůležitější pro její chov. Nezáleží na tom, pro který druh slepic se rozhodnete: Slepice dnes frčí a jejich chov ještě víc!

Poděkování

patří nakladatelství Verlag Eugen a jeho lektoru Antje Munk, který nám autorům dal šanci představit vám významná plemena slepic a vše co k tomu patří. Velký dík patří mé ženě Yvonne a našim dcerám Anně a Kláře. Byly stále při mně a podporovaly mě i mé slepice.

Antje Munk

Co by měl
chovatel
vědět

Chci slepice!

Hned na začátek dobrá zpráva: Chovat slepice není nic těžkého! Tedy – když se na to jde se zdravým rozumem.

Jak už bylo řečeno v předmluvě, budeme vám stále vštěpovat postoj – řídit se svým vlastním zdravým rozumem. Na následujících stránkách vás chceme vybídnout, abyste si našli svou vlastní cestu, a tato příručka vám poslouží k tomu, aby se ve vás co nejdříve rozvinul cit pro to, co je pro vaše zvíře dobré a vyhovující. Základními kameny pro správný chov drůbeže jsou: snadno přístupný příbytek pro slepice, vhodné krmení, očkování a předběžné ochranné opatření proti parazitům. Jen si musíte dát tu práci a všechno dobře promyslet a nechat se vést rozumem (už zase!), abyste tento základ uzpůsobili vašim domácím podmínkám, pozemku a vlastnímu plánování času.

Slepice mají své potřeby odpovídající danému druhu, to je logické! Bohudík to neobnáší nic složitého. Neexistuje ideální návod na jejich chov. Přijďte na to sami, a budete-li si slepic dobře všimát, samy vám napoví. Tudíž nemá smysl odměřovat slepicím krmení na vážkách nebo vyměřovat kurník s centimetrovou přesností. Proto vám také tato příručka neporadí způsobem jako: „Slepičí plemeno X sežere Y gramů krmné směsi Zx denně“. Tak to nejde. Protože dokonalý chov slepic (tak se tomu dokonce někdy říká) je vzájemným prolínáním mnoha faktorů, které se navzájem ovlivňují.

Předkládáme vám zde několik základních principů k uvážení materiálu: Čím větší a rozmanitější je výběh, tím více potravy si slepice najdou samy venku (aspoň v teplém ročním období), a tedy tím méně kupovaného krmiva potřebují. Čím lehčí a živější plemeno jste si vybrali, o to vyšší musí být oplocení výběhu – tím vyšší, čím menší a jednodušší (nebo fádňější) výběh je. Čím menší, tím více také musíte v době, kdy jsou slepice venku, přikrmovat zeleným krmivem. A tak je to pořád. Uvidíte sami. Schéma K (= krmení) přivede chovatele ke konci sil, ale – vy jistě tušíte – rozum vám napoví!

„Běžkyně“ Klára:
Už abych tam byla...

Může každý chovat slepice?

Existuje několik výchozích kritérií pro chování drůbeže. Zprvė: Bydlíte v bytė bez pŕizemí? Slepice nelze chovat na balkónė ani na terase, v pokoji uŕ vėbec ne – i kdyŕ jsou sebezakrslejší. Zadrugė: Jste stále ve svėtė, tŕeba jako obchodní cestující, a nemáte nikoho, kdo by se vám o slepice staral, zatímco jste pryč? Takė vás to bude omezovat, stanete-li se vlastníkem slepic. Otvírat a zavírat kurník, krmit, napájet, sbírat vejce – dennė musí někdo na drůbeŕ dohlížet. Zatŕetí: Jsou vám ptáci celkovė nesympatičtí? (Existují lidé, kterým naskočí husí kůŕe, kdyŕ si představí pernatce). Proto pŕedem pŕipomínáme: Budete se muset na slepice nejen dívat, ale budete muset být i schopní na ně sáhnout, kdyŕ bude tŕeba je chytit, držet a prohlédnout – ne každý je toho schopen. V ostatních situacích nic nenasvėdčuje tomu, ŕe byste nemohli chovat pár slepic.

*Dobře stŕesenė,
zpoila snesenė,
myslí si Koko...*

To bude má slepice

Existují desítky osvědčených slepic a liliputek. Není to vůbec jednoduché najít v tom množství právě to své vysněné plemeno. Ptáci se liší co do velikosti, váhy a vzhledu a rovněž co do charakteru a rozsahu možností využití.

Velikost a povaha slepic určuje, jak prostorný kurník je třeba pořídit, a především jak velký má být výběh. Máte-li k dispozici pouze málo místa, nemůžete si pořizovat velká, živá a plachá plemena. Co do pohybu potřebují slepice svůj vlastní dostatečný prostor, a když se jim ho nedostává, dovolují si jedna vůči druhé, v horším případě směřují své útoky na slabší dručky. Jestliže patříte k těm šťastným, kteří mohou pořídit velký kurník s prostorným, dobře oploceným výběhem, nic nestojí v cestě vaší svobodné volbě. Všechna plemena uvedená v této knížce jsou pro začátečníky lehce osvojitelná – pokud se tedy ovšem, jak bylo řečeno, budete řídit zdravým rozumem.

*Klára je naše výhra –
je úplně krotká*

Zakrslé nebo velké plemeno?

Označení „zakrslá“ ještě nevyovídá nic o absolutní tělesné velikosti slepičího plemene. Ta se liší druh od druhu a je popisována u příslušného plemene jako tzv. standard.

Samozřejmě, zakrslá je v porovnání s velkou slepicí stejného plemene výrazně menší a lehčí. Ve většině případů se totiž vyskytuje jak velká, tak zdobnělá varianta plemene. To je tím, že běžné druhy slepic byly v průběhu pěstitelské činnosti plemenářů zmenšovány, to znamená, že se spolu pářily vždy ti nejmenší jedinci nebo se také křížila jiná zakrslá plemena mezi sebou. Pěstitelským záměrem bylo zmenšit daný druh slepice. Proto máme velsumky a zakrslé velsumky, hedvábničky a zakrslé hedvábničky atd. Ovšem – výjimka potvrzuje pravidlo: některé druhy slepic mají jen zakrslou variantu. Říkáme jim klasická (původní) zakrslá plemena (viz str. 44).

Velká versus malá, to není žádná jednoznačná volba. Předně jsou malé optický protějšek velkých. Každý však musí uznat, že mnohá, zvláště velká plemena, u kterých je právě mohutné tělo nejcharakterističtější znak – i při zachování proporcí –, nepůsobí zdaleka tak masivně. Například komu se zdá největší plemeno v této knížce, brahmánka, příliš obrovská, ten bude nejspíš spokojen s její zakrslou variantou. Ta je o něco menší a lehčí, ale přesto působí mohutným dojmem. Liliputky se spokojí s menším prostorem než jejich velké příbuzné, nesežerou tolik a také trusu je od nich méně. Malý prostor hovoří v jejich prospěch. Na druhou stranu ale snáší menší vejce než jejich velké protějšky. Ale počkejte ještě. To vůbec nemusí být rozhodující kritérium! Při výstavách slepic spolky chovatelů často představují nejen jednotlivá plemena, ale srovnávají i jejich vejce. Často žasneme, jak velká vejce mohou být i od liliputek! Některá zakrslá plemena dávají vskutku hodně vajec, která jsou sice o něco menší, ale za ty malé požadavky na prostor a krmení se vyplatí, proto v této naší příručce výslovně doporučujeme zakrslé slepice.

Ještě jedno důležité upozornění na častý chybný úsudek: Mnohdy nemůžeme vlastnosti zakrslých plemen jednoznačně odvozovat od jejich velkých variant.

V portrétech slepičích plemen od strany 38 bude u každého zmínka, jestli zakrslé slepice jsou např. stejně temperamentní jako jejich velké protějšky.

Truda pozorně sleduje okolí ze své pozorovatelný

Od domácího k užitkovému zvířeti: nosnice, slepice na maso a další

Tradičně se plemena slepic dělí do čtyř skupin: nosná, masná (jateční), kombinovaná a okrasná plemena. Šlechtění, trvající desítky let, mnohdy i celá staletí, s sebou přineslo existenci velkého množství plemen, mezi nimi i takových, která se vyznačují bizarností. Buď se stanete chovateli výkonných nosnic, nebo slepic s vynikajícím masem, anebo budete balancovat mezi těmito dvěma kvalitami. Právě tato plemena, tzv. kombinovaná, jsou významná zejména pro drobné zemědělce, kteří hospodaří pro vlastní obživu. Ti se

*Luna je rousná kropenatá liliputka
citronově porcelánové barvy, její
jméno o ní vše vypovídá*

dva tři roky těší z dobrých vajec a poté, co výkonnost nosnic přirozeně klesne, se mohou těšit z výtečné slepičí polévky. Okrasné slepice se pochopitelně pěstují pro svůj vzhled. Vejce a maso jsou u nich druhořadé (nicméně většina z nich snáší pravidelně, ale poměrně malá vejce; jen málokterá okrasná plemena jsou lenivější na snášení).

Jste-li samozásobitelé, je třeba dobře zvážit: Jaký užitek vám slepice přinesou při všech výlohách a úsilí, které pro ně vynaložíte? A právě proto vám chceme poskytnout přehled plemen slepic podle jejich užitkovosti. Dnes žijeme v době, kdy nejsme nuceni chovat slepice pro obživu. A chcete-li chovat slepice bez zbytečných výdajů, určitě oceníte náš nadčasový, stále platný přehled. Vy, pro koho je chovatelství zálibou, nebudete sice striktně sledovat užitkovost, ale tento přehled vám pomůže se dobře zorientovat při výběru plemene.

Nicméně tímto roztříděním nelze učinit za dost přesnému vymezení užitkovosti všech plemen, jednotlivé aspekty se totiž prolínají. V této knize nechceme vnutit každé slepici jednu ze čtyř kategorií, ale správně zhodnotit jednotlivá kritéria. To by vám mělo lépe pomoci při výběru toho správného opeřence. Předběžně uvažujte: Je pro vás důležitá bohatá snůška vajec, nebo slepičí krasavice? (Při troše štěstí najdete plemeno zahrnující obojí!) Anebo chcete opravdu bizarního tvora, aby sousedovi vypadly oči z důlků? Nebo si nejméně ceníte štavnatého kuřecího masíčka? Proberte to vše se svou rodinou!

Proti gustu žádný dišputát: vzhled

Vzhled je pro mnohé důležité kritérium, mnohdy i nejdůležitější. Množství a rozmanitost plemen je úchvatná. Vedle těch běžných druhů se vyskytují i různé bizarní, jako třeba slepice chocholaté, vousaté, s bambulkami v obličejí, srstnaté nebo kaďeřavé, dlouhonohé i krátkonožky, s obličejovou pokožkou bílou i černou, s ostrstěným nohama – až k nevíře!

Většina slepičích plemen se vyskytuje v rozličných barvách a s různými kresbami; říká se jim barevné varianty. Tyto uvádíme v přehledu slepic, a sice jednak pod oficiálním názvem, který se užívá v odborných chovatelských kruzích, a jednak pod běžným názvem – protože, kdo by si pamatoval, jak vypadá zlaté porcelánová nebo černobílá kolumbijská slepice? Přesto je důležité znát aspoň trochu odborné názvy barevných variant, abyste se mohli s chovatelem snáze domluvit, a hlavně rychle zjistit, kdo vám může vybraného kohouta nebo slepici dodat.

Přesto se stává, že se stejná plemena v různých zemích mohou vzhledem trochu lišit, i když mají stejný název. Pro plemena platí v každé zemi jiné normy.

A právě tyto normy jsou vodítkem pro šlechtění čistokrevných zvířat, v této publikaci budeme uvádět všechny žádoucí i nežádoucí rasy. Může se také stát, že určitá barevná varianta v některé zemi je oficiálně uznána, v jiné však nikoliv. Jsou to sice jen malichernosti, ale raději se o nich zmiňujeme, abyste pak nebyli zaskočeni. Na důležitosti tyto drobnosti nabudou až v případech, že byste se sami zabývali šlechtěním drůbeže. Kdo ví, už mnohým se stalo, že si pořídili slepice na vajíčka, a vyklubali se z nich nakonec vášniví šlechtitelé (a propos Líhnutí a pelichání: více na str. 35).

Slepice má charakter!

Kdo považuje hejno slepic za uniformní, i když značně pohyblivou masu, ten ještě neprozřel! Přirozeně, slepice jsou plachá stvoření a stále se mají na pozoru před potenciálním nebezpečím. Ale jak umí krásně odpočívat! Na slunci, v teplé dobře rozhrabané hlíně nebo v přítmí kurníku na hřadě. A mezi tím podřimováním a zděšenými úprky je přece tolik nuancí!

Mnozí začátečníci bývají překvapeni, že jednotlivá plemena se liší nejen vzhledem, ale i povahou. Některá plemena jsou

Předsudek vůči rousným plemenům

V mnohých knihách o chovu slepic se můžeme dočíst, že slepice, které mají opeřené nohy neboli rousy, mohou mít problémy s vlhkostí, v zimě dokonce i s námrazou. Není tomu tak. To jen v našich představách si spojujeme nohy ve vlhku se zánětem močových cest nebo podobnými hrozbami, které u lidí (!) jsou jistě opodstatněné. Rousné slepice už desetiletí nosí pernatou obuv a ze zkušenosti víme, že to nejsou žádné citlivky – jinak by už dávno vymřely. Čeho by si měl být chovatel vědom, je pouze to, zda mu nebude vadit případný prach na opeření slepičích nožek. Ty jsou spokojené, mohou-li se svobodně popelit, a patří to už k podstatě věci, že se rousy ušpiní. Komu se to nelíbí, ten ať si vyhledá plemeno se suchýma nohama.

I přes svůj křehký zevnějšek jsou hedvábníčky jako Erna úplně normální slepice

vyloženě klidná a dobrosrdečná, jiná zas temperamentní, mnohá se mají před lidmi na pozoru, jiná jsou krotká, mnohdy dokonce až přítulná. Předností čistokrevného chovu je (vedle pěkného vzhledu) možnost předvídat povahu. U hybridů nebo pouliční směsi je otázka charakteru věcí náhody.

Určitě se vyplatí vyhledat si plemeno podle povahy! Zatímco temperamentní slepice nabízejí pozorovateli akční podívanou, také často zvědavě reaguji na chování svého majitele, klidná plemena si ho moc nevšímají. Velkou předností klidných slepic je, že se jim nechce moc létat, takže nepotřebují vysoké oplocení. Ale pozor: Každá slepice, cítí-li se ohrožena (nehledě na to, zda oprávněně či nikoliv) a nemá-li se kam schovat, se pokusí přeletět přes plot na strom, na střechu, kamkoliv. Je-li v odborné literatuře uvedeno: „(...) jedná se o nelétavé plemeno“ – berte to s rezervou. Všechny slepice umějí létat – některé lépe, jiné hůře. Pouze hedvábníčka kvůli svému prazvláštnímu ošacení opravdu nemůže.

Vyskytují se také klidné slepice v pravém slova smyslu, jemné jako vánek; ale úplně bezhlučné plemeno ovšem neexistuje.

Není růže bez trní – kde jsou slepice, je i kokrhání a kdákání, zkrátka – jako na venkově!

Ostatně říkáme často: „To se dá předpokládat.“ Každé plemeno vtiskne zvířeti svůj vlastní genetický základ. A k tomu ještě má každý tvor svou hlavu. Neplatí to jen pro zvířata, jako jsou třeba psi a kočky, i pro slepice platí, že napříč všemi plemeny žijí zcela originální osobití jedinci. I slepice je jenom „člověk“.

Jedna, dvě, tři...

Kolik slepic si asi tak koupit? Vzhledem k množství plemen a velkému počtu barevných variant se člověk může dostat do vytržení a v euforii objednat pestrou směsici kuřat. Ale nepřepočítejte se! Uvažte dobře, kolik máte místa (viz str. 17), jak velké výdaje na krmivo si můžete dovolit a kolik vajec vlastně skutečně spotřebujete. A ještě něco důležitého: málo slepic – málo trusu; hodně slepic – ...! Je potřeba také čistit kurník a trus buď zužitkovat, nebo odklidit.

Slepice žijí v hejnech. Minimálně by měly být alespoň tři, případně čtyři. Pokud

se některé z nich něco stane, ty tři, co zůstanou, se už aspoň znají. Přisazení nových slepic je totiž vždy vybočující a náročný zásah a začínajícího chovatele to může na několik týdnů pěkně „vykolejit“. Dvě slepice se sotva cítí být součástí hejna, slepice sama – to je týrán.

A co kohout?

Zatímco pro mnohé patří kohout neoddělitelně k venkovskému koloritu, není pro houf slepic nezbytně nutný. Kohout má vedle svého životního poslání, a tím je potomstvo, i sociální funkci. Musí dohlížet na své dámy, v případě nebezpečí je zaštit svým tělem, řešit vnitřní spory a držet zástup pohromadě. Pokud kohout chybí,

dokáží se slepice organizovat i samy, čistě po žensku.

Na snůšce vajec se tím nic nemění.

Mnozí chovatelé jsou zaujatí vůči kohoutům, protože ti bývají často kamenem úrazu narušených sousedských vztahů. Zatímco jedni prohlašují: „To už patří k věci!“, druzí sténají: „Víš ty, v kolik ráno kokrhal?!“ Kohouti v sousedství pořádají pěvecké soutěže, a to už se nedá jen tak přejít mlčením. Zde je na místě obezřetnost. Kdo se rozhodnete pro kohouta, udělejte kompromis: Nedopusťte, aby se – pro mnohé tak obávané – zvuky šířily z kurníku ven v plné síle a opatřete jeho stěny izolací proti hluku. K tomu občas, jako smířlivé gesto, pošlete přes plot pár vajec.

Překrásná idyla: kohoutek se slepicemi

Jak si pořídit slepice

Pro začínajícího chovatele drůbeže je nejsmysluplnější, opatří-li si kuřata ve stáří asi tři měsíců. To už jsou z nejhoršího venku a je rozpoznatelné pohlaví.

U některých plemen je sice už u malých kuřátek rozpoznat podle založeného opeření, zda se jedná o slepici či kohouta (viz rodobarvé zbarvení, str. 53). Avšak nákup kuřátek obnáší další výzvy (a náklady) jako obstarávání speciálního krmiva, zdrojů teplé vody a oplocení z drátěného pletiva s malými oky. Toto všechno může být na začátku chovatelské kariéry spíše stresující, proto je lepší o tom uvažovat spíše až po několika letech chovatelských zkušeností.

Prvním styčným bodem při nákupu plemenných kuřat jsou místní spolky chovatelů drůbeže a drobného zvířectva. V České republice jsou zařazeny v Českém svazu chovatelů drobného zvířectva (adresa ve Službách od strany 126). Tam zjistíte, na koho se můžete obrátit, jakož i termíny výstav drůbeže ve vašem okolí, kde budete moci na vlastní oči vidět mnohá z plemen představovaných v této knize. Je to dobrá příležitost pro bezprostřední porovnání slepic a pochopitelně k seznámení se s chovateli. Upřímná pochvala může být snadnou záminkou k rozhovoru, a hlavně také platí, že ty nejjednodušší otázky začátečníků jsou vždy ochotně zodpovídaný.

Pokud jste se už na 100 % rozhodli pro jedno plemeno, můžete si u spolku, který právě o toto plemeno pečuje, vyzvednout kontakt. Zde vám budou zprostředkováni chovatelé.

V některých zemských krajích ještě navštěvují některé lokality drůbežářské vozy. Jsou to pozůstatky staré tradice a zřízeny jsou spíše pro hospodárnost. (Týká se německé oblasti, pozn. překl.) Proto zde jde o výkonnostně silná plemena (str. 91). Čistokrevnou drůbež byste zde sotva dostali, ačkoliv někteří hybridy tak vypadají. Kdo by chtěl mít čistokrevný chov, ať se obrátí na chovatele.

Vítejte!

Their home, their castle? Ne, zámek to být nemusí. Co se týče bydlení, slepice nejsou náročné.

Kubytování stačí malý domeček podle počtu slepic. Můžete koupit hotový kurník u speciálního dodavatele nebo na něj upravit kůlnu, zahradní domek či domeček pro děti na hraní. Dokonce i taková psí bouda pro bernardýna při troše řemeslné zručnosti a zřeknutí se práv být dvorním psem, může být domovem pro tři liliputky. Kovový domek na nářadí bez izolace je nevhodný, protože se silně zahřívá.

Malý kurník má jednu velkou výhodu: Můžete ho, např. s velkými koly vespod, lehce přemístit s výběhem tam, kam potřebujete, případně ho pravidelně přesunovat po zahradě z místa na místo (přenosný výběh, str. 29). Na trhu můžete narazit na různé již hotové mobilní kurníky.

Nejdůležitější kritéria při výběru domova pro slepice jsou: kurník musí být suchý, mít pokud možno velké okno a při čištění musíte mít všude přístup. Pokud se rozhodnete využít jako kurník dětský domeček na hraní nebo XXL psí boudu, pak si musíte umět šikovně poradit nebo být řemeslně obzvlášť zruční

*Pro zakrslé rousňačky je
očividně v tomto malinkatém
kurníku místa dost*

a střechu upravit tak, aby byla snímatelná. Kromě toho musí být kurník dobře zabezpečen proti úniku slepic ven a proti vloupání. Protože lišky a kuny si rády pochutnají na kuřecích křídýlkách i na tom ostatním. Při improvizovaných kurnících musíte bedlivě dbát na pevnost, zvláště na poctivý základ. Musí bez zakolísání čelit nejen větru a nepohodě, ale také případnému vnitřnímu panikaření našich opeřenců. Navíc by měl mít kurník pevnou podlahu, např. z betonu nebo prken. Holá země nespĺňuje podmínku suché podlahy. Zaprvé: Nestačí pouhá izolace, vlhkost z okolí se dostane dovnitř. Zadruhé: Lupiči se mohou snáze podhrabat.

Pokud chcete postavit nový kurník, musíte zjistit na stavebním úřadě, jestli je nutné vyžádat si na obci stavební povolení nebo zda stačí jen nahlásit stavbu. Těm, co jste se rozhodli pro stavění, hned upozorníme: Naplánujte takovou velikost

S trochou barvy a dovednosti se může stát kurník ozdobou zahrady

dveří, abyste jimi projeli s kolečky – oceňte to při čištění kurníku.

Velikost kurníku závisí na mnoha faktorech: počet, velikost a povaha daného plemene. Jako měřítko, a hlavně, abyste si mohli udělat představu, řekněme pro příměr udáváme: čtyři zvířata na jeden metr čtvereční stájové plochy. U maličkých plemen, jako jsou třeba sebritky (str. 94), můžeme počítat až se šesti kusy na metr čtvereční, u velkých jako brahmánky (str. 54) je maximum dva kusy. Jinak zase platí: Držte se zdravého rozumu! Každá slepice by měla stát na vlastních nohách a musí mít možnost udržovat si patřičný hierarchický odstup k společensky výše postaveným družkám. Směrem nahoru se hranice nekladou. Místa není nikdy dost. Slepice např. nepotřebují žádný uzavřený prostor, aby si v zimě udržely zateplený kurník. Když už jsme u toho zateplení: Slepice žádné topení nepotřebují. V průběhu čtyř ročních období jsou slepice uzpůsobeny čelit teplotním výkyvům. Oproti tomu průvan a vlhkost v kurníku nesnesou.

Co se týče správného výběru kurníku, je pro mnohé zřejmým kritériem parametr prostoru. A na co ještě nesmíte při uvažování zapomenout: Počtu zvířat musí odpovídat také přiměřené větrání. Čerstvý vzduch je velmi důležitý pro zdraví drůbeže a příjemný pro chovatele. Nejjednodušší větrání jsou průduchy na dvou protilehlých stěnách. Tyto štěrbinové otvory musí být umístěny v horní části stěn, ale ne ve stejné výšce. Takto nám funguje větrání za pomoci úžasných fyzikálních zákonů. (Jak jistě víte, studený vzduch klesá dolů, teplý stoupá nahoru.) A tím, že jsou průduchy až nad prostorem, ve kterém se pohybují slepice, se vyhneme průvanu. Velice důležité je nezapomenout opatřit otvory mřížkou, aby se nedostali dovnitř kuny nebo jiní